

Kanyar József:

„Bízom a nemzeti közönyt feloldó honismereti mozgalom jövőjében.”¹

A Sopronban rendezett tavalyi, XIII. Honismereti Akadémia után azzal búcsúztunk el a negyedszázados múltira visszatérítő magyar honismereti mozgalom székfőnökétől, hogy a stafétabotot Budapest veszi át 1986-ban és rendezi meg a XIV. honismereti akadémiát. Közben népfőntünk VIII. kongresszusát is megtartottuk és arról megállapítottuk, hogy nem volt még népfőntkongresszus, amelyen olyan hangsúlyt és zöldutart kapott volna e negyedszázados mozgalom, mint éppen a legutóbbin.

Kongresszusunk után népfőntmozgalmunk 1986. évi programjavaslatában már jelentős megállapítások voltak olvashatók *nemzettudatunk és nemzeti önismeretünk erősödéséről, nemzettudatunk környezetvédelemről, a lokálpatriotizmus és a szülőföld vonzó szolgálatában*. Ebből a programjavaslatból nyomatékkal emelhetjük ki hazai kulturális életünk felemelésének, a reformkori Magyarország emelkedettségének az ügyét, amelyben soha nem volt másodrendű és provinciális a kultúra ügye, az iskola és a nemzet ügye, a vidéki Magyarország ügye.

A vidéki Magyarország súlyár növelni a fővárosban is lehet. A reformkori Magyarországon még nem volt olyan szakadék, mint napjainkban a főváros és a vidék között. Keressük is az új közösségi életformákat s ezen belül a *megújulás* lehetőségeit a fővárosban is. Ezért jelentős számunkra a budapesti XIV. honismereti akadémia. Nemcsak a tematikája miatt, amelyben a *városi életmód és a munkás életmód* kutatásainak eredményeivel szembesülhetünk, hanem azért is, mert Magyarország honismereti mozgalomának *legalizációjaként* a rendezvény belekerült a főváros akcióprogramjába, minden illetékes központi szervezet morális és anyagi támogatásával.

Mivel tud a honismereti mozgalom „feljönni” Budapestre? A hazát, a népet és a nemzetet féltő szeretetével, öntudatával, a közösségi életesszémények intenzívebb szolgálatával, a szülőföld szeretetével. A főváros is *millióknak a szülőföldje*. Lam a legutóbbi hetekben a fővárosban már felhúzta kereteit a Városszépítő Egyletek Szövetsége is, amely sok ponton találkozik mozgalmunk munkájával. De feljöttünk azzal is, hogy a felemelkedőben lévő mozgalmunk keresni fogja megújulása kapcsán az érintkezési pontokat a főváros intézményeivel, iskoláival, *amíg a fővárosból viszünk vidéki honismereti szaktáborainkba diákokat, a főváros közvetlen közelébe: Zsámbékra hoztuk fel a tanítóképző főiskolák honismereti szakkörvezetőinek továbbképzési táborát, amely jogosítványt is ad hallgatóinak*. De a fővárosba jöttünk azért is, hogy a *történelmi idők dátumaira* is emlékezzünk, hiszen ez az esztendő a török hódoltság alól való felszabadulásnak a 300. évfordulója. De jöttünk azért is, hogy a honismereti mozgalom *szorulóvó* feladatait meg tárgyaljuk. Közöttük a honismereti mozgalom hatalmas intézményi-szervezeti rendszerében keresve a közgyűtemények *bázishatereit*. Így helyeztük el az Új Magyar Központi Levéltárban hazánk fényképezésének akciója során készült filmfelvételeket. *Nagy jelentőségű ez az akciónk, amellyel utódainknak megörökítjük annak az országnak a képét, amelyben élünk, s amelyet oly nagy mértékben átfaltunk*. A vidéki Magyarországon tartott honismereti akadémiák után *most* mozgalmunk eredményeit a fővárosi sajtó, a központi hírközlési eszközök is hasábjaira vehetik.

Van-e mondanivalója a honismereti mozgalomnak Budapest számára? Van. Az *üzem-hazafiságnak* is melyek lehetnek a gyökerei. De van alma mater, azaz *iskola-hazafiság is, amely az értelmet kereső szellemi delybe, a magasabb szellemi elevenségű közműveltségbe köti az egész nemzetet*. A hazaszeretet, a nemzet tudat és a nemzeti önismeret, a szülőföldszeretet kérdése ma sem avitt és provinciális, nem poros fogalom még elektronikus korszakunkban sem. Legyen is társadalmunk *mindig kényes* nemzetünk herévé. Egy rosszul dolgozó ország nem is szereti igazán a hazáját!

A főváros *szelleme mindig a legkarakterisztikusabb jegye és névjegykéntája a nemzet önismeretének*. Mutasson meg új arculatát Budapest a magyar honismereti mozgalom neves és névtelen katonáinak, hogy kölcsönösen inspirálva egymást, *egymás kezére találva* kerüljenek ki tanácskozással. Ezért *bízom a nemzeti közönyt és némaságot feloldó magyar honismereti mozgalom jövőjében*, mert bízhatunk a nemzetet erősítő szülőföldszeretet felemelő erejében is.

¹Elhangzott a XIV. Honismereti Akadémia megnyitójaként, Budapesten, 1986. június 30-án. (Szerk.)